پستی که امنیت ندارد

به فکر نانِ شب باش!

میعاد نیک

۳

می‌گویند یکی از مهم‌ترین ارکان موفقیت یک تیم فوتبال در تورنمنت‌های مختلف، حضور یک سنگربان کارکشته روی خط دروازه است. سرالکس فرگوسن در کتاب رهبری‌اش می‌گوید: «با وجود بازیکنانی هجومی مانند رونالدو، کانتونا، رونی، فن‌پرسی و نیستلروی می‌توان برتری به‌وجود آورد اما حفظ این برتری و نهایتاً پیروزی‌هایی که راه قهرمانی را تسهیل می‌کنند، بیش از هر چیزی به خط دفاعی موفق و یک گلر سختکوش و با استعداد نیاز دارد. موفقیت‌های اخیر تیم‌های اروپایی را که با دقت نگاه کنیم، به نقش مهم دروازه‌بان‌ها در بازی‌های مهم بیشتر پی می‌بریم. لیورپول با جذب آلیسون توانست به جام چمپیونزلیگ بوسه بزند، آلمان با درخشش نویر صاحب جام جهانی شد و رئال مادرید با کاسیاس و ناواس توانست چهار بار بر بام اروپا تکیه کند.

در فوتبال مبتنی بر دفاع ایران هم اهمیت پست شماره یک در زمین کمتر از مهاجم گلزن یا هافبک وسط نیست. پس از دهه‌ای که با گلرهای متوسطی نظیر میرزاپور، رودباریان و واعظی سپری شد، در دهه ۹۰ شمسی با ظهور پدیده‌هایی مثل رحمتی، طالبلو، بیرانوند و احمدی اوضاع ایران در قفس توری به مراتب بهتر از رقبای آسیایی‌اش شده و لااقل خیالمان در حریم امنیت تیم ملی اندکی راحت‌تر از پست‌های دیگر است. عدد گلرهای نامبردار و مطمئن در سال‌های اخیر لیگ بیشتر از هر پست دیگری شده تا رقابت مردان متفاوت‌پوش زمین سبز برای تصاحب پیراهن سفید تیم ملی بیشتر از همیشه باشد.

لیگ نوزدهم اما تا به اینجای کار در آمار و ارقامش از هیچ شگفتی و تعجبی بی‌بهره نمانده و این بار هم آمار دروازه‌بانان تاپ لیگ برتر نظرمان را جلب کرد. مرد اول ایران از لحاظ آماری پیام نیازمند است؛ گلر جوان تیم سپاهان که امسال با ثبت رکورد بیشترین کلین شیت تاریخ لیگ و طولانی‌ترین دقایق متوالی گل نخوردن، نام خودش را روی زبان‌ها انداخت تا هم رقیبی مانند حسین حسینی را از میدان به در کند و هم برای علیرضا بیرانوند تهدیدی جدی محسوب شود. خطری مهم برای علی بیرو که امسال آن فروغ همیشگی را نداشت و نه تنها از سیوهایش مقابل رونالدو و ژاوی خبری نبود، بلکه عملکردی ضعیف از خود برجای گذاشت تا ۷ مسابقه را از روی نیمکت به تماشای بازی رادوشویچ بنشیند و کم‌کم خودش را مهیای حضور در لیگ بلژیک کند.

از عملکرد خیره‌کننده بوژیدار رادوشویچ روی خط دروازه پرسپولیس که بگذریم، دو نام جدید در آمارها خودنمایی می‌کند. ناصر سالاری از صنعت نفت و سوشا مکانی از نفت مسجدسلیمان در لیست مملو از ستاره‌های نام‌آشنا هر چشمی را تحریک می‌کند تا به آمارشان توجه کنیم. سالاری با ۶ کلین شیت و مکانی با متوسط ۰/۵ گل خورده در هر بازی نشان دادند که از اسامی بزرگ نباید ترسید و می‌شود با وجود بزرگان هم چشم‌های تیز سرمربی تیم ملی را به خود خیره کرد.

نمی‌شود که از پست شماره یک سخن بگوییم و اسمی از مهدی رحمتی به چشم نخورد. سید مهدی که اول فصل با دلخوری از استقلال جدا شد و راه شهرخودرویی شدن را در پیش گرفت، به معنای واقعی نشان داد که دود گلری در فوتبال ایران هنوز از کنده‌ای محکم به نام رحمتی بلند می‌شود و عبور از او برای هیچ مهاجمی ساده نیست. رحمتی با ثبت ۱۰ کلین شیت و میانگین ۰/۷۵ گل خورده در هر بازی تهدیدی جدی برای دیگر رقبایش محسوب می‌شود. اوضاع گلری در لیگ برتر با پیشرفت قابل توجهی همراه شده تا جایی که هیچ دروازه‌بانی در کشور با امنیت در پست خودش مواجه نیست.

در اختیار داشتن یک گلر شش دانگ شاید از نان شب هم برای یک سرمربی واجب‌تر باشد؛ چرا که وقتی خیال تیم از رفلکس‌های سنگربانشان راحت است، با فراغ خاطر بیشتری به خط دفاع حریف می‌زنند و پیروزی را برای سرمربی به ارمغان می‌آورند.

آنالیز گلرهای لیگ نوزدهم

دستکش‌های مطمئن

سینا فتوت

۴

صفحه آنالیز امروز ایران ورزشی به بررسی وضعیت گلرهای لیگ اختصاص دارد. برخلاف یک دهه گذشته و فقر محسوسی که در این زمینه داشته‌ایم، فوتبال ایران در حال حاضر دست پری در قفس توری دارد.

یک دهه پیش تمامی موجودیت فوتبال ایران درون چارچوب دروازه متوسط‌هایی چون ابراهیم میرزاپور و پرویز برومند و حسن رودباریان بودند که هرگز یک گلر شش دانگ محسوب نمی‌شدند تا دوران بعد از عصر عابدزاده تیم ملی ایران در فقر یک گلر بزرگ و مطمئن فرصت‌ها را از دست بدهد. نتیجه این فقدان درست در بزنگاه‌های کلیدی همانند جام جهانی ۲۰۰۶ آلمان و جام ملت‌های ۲۰۰۷ آسه آن عیان شد. جایی که تیم پرستاره ایران از رسیدن به موفقیت بازماند و هرگز نتوانست به جایی برسد که شایستگی آن را دارد.

یک دهه بعد و در عصر کارلوس کی‌روش و پس از ماجراهای مهدی رحمتی، تیم ملی در قفس توری رنگ ثبات و آرامش را به خود دید و حالا به نقطه ثبات رسیده. تعداد گلرهای درجه یک و مدعی از تعداد انگشتان یک دست فراتر رفته و رقابت شدیدی را درون چارچوب دروازه تیم ملی نشان می‌دهد.

با این وجود بررسی آمار لیگ حقایق تازه‌ای را نشان می‌دهد. اینکه دروازه‌بان شماره یک تیم ملی در جمع نفرات برتر از منظر آماری نیست و جالب اینکه به غیر از پیام نیازمند، اثری از سایر گلرهای ملی‌پوش و مدعی در میان برترین‌ها دیده نمی‌شود. پیام نیازمند در این ۲۱ هفته فقط ۲۲٪ شوت‌های در چارچوبش را گل خورده و بهترین میانگین گل خورده و کلین شیت را دارد.

ناصر سالاری که برخلاف دو دروازه‌بان دیگر در همه مسابقات حضور نداشت، در ۶ تا از ۱۵ مسابقه فصل حتی یک گل هم نخورد تا معدل فوق‌العاده ۳/۴ مهار شوت در هر بازی برای او ثبت شود.

انگیزه‌های مهدی رحمتی هم پایانی ندارد و با مهار بیش از ۷۵٪ شوت‌های در چارچوب، متوسط ۲/۲ مهار در هر بازی، ۱۰ کلین شیت و معدل کمتر از یک گل خورده در هر بازی، جزو سه دروازه‌بان برتر این فصل هم هست.

نقض مقررات

طنزیم

هومن جعفری

نلسون سمدو مدافع بارسلونا به دلیل گرفتن جشن تولد در یک رستوران و شکستن مقررات قرنطینه، جریمه شد! گویا در اسپانیا مردم حق حضور بیش از ۱۵ نفر در رستوران را ندارند ولی سمدو ۱۹ نفر را به جشن تولدش دعوت کرده بود! او علاوه بر جریمه شدن باید تست کرونا بدهد!

از اینجا تا ستاد ملی مبارزه با کرونا پرانتز! جداً به بازیکنان مهرطلب دنیا پیشنهاد می‌کنیم بیایید ایران. پولش کم است ولی انصافاً در زمینه عشق و حال چیزی کم نداریم. نه کسی کاری به کسی دارد نه کسی تعداد میهمانان شما را می‌شمارد. هر وقت خواستید بروید هرجا خواستید با هشتصد نفر میهمانی بگیرید. کرونا سیخی چند؟

شش دانگ‌های شماره یک

رقابت ستاره‌ها در قفس توری

سامان موحدی راد

۵

حداقل حضور و تأثیر علیرضا بیرانوند در پرسپولیس نشان داد که برای رسیدن به موفقیت در لیگ برتر و کمی فراتر از آن داشتن یک دروازه‌بان شش دانگ درون دروازه لازم و ضروری است. نقش علیرضا بیرانوند در موفقیت‌های این سال‌های پرسپولیس چنان واضح است که بسیاری رفتن او به لیگ بلژیک را بهانه‌ای برای شروع افت پرسپولیس می‌دانند. اگرچه کرونا فعلاً معادلات را به ویژه درون زمین فوتبال به هم ریخته و معلوم نیست چه چیزی در انتظار ادامه لیگ برتر ایران و کیفیت تیم‌های آن است اما حتی اگر ستاره‌ای مثل بیرانوند را هم کنار بگذاریم می‌بینیم که لیگ برتر ایران در فصل نوزدهم چندین و چند ستاره را درون دروازه‌ها می‌بیند. دروازه‌بان‌هایی که در فصل نقل و انتقالات بر سرشان دعواهای زیادی اتفاق افتاد و سرانجام به هر تیم مدعی لیگ برتری یکی و فقط یکی خوبش رسید.

پیش‌ترها استقلال عادت داشت اغلب با دو دروازه‌بان ثابت در رقابت‌های لیگ حاضر باشد و همیشه رقابتِ همراه با جنجالی برای رسیدن به پیراهن شماره یکِ این تیم وجود داشت. رقابتی که در این فصل و با رفتن رحمتی پا به سن گذاشته از استقلال پایان یافت و پیراهن شماره یک به حسینی رسید. اولین حضور حسینی در استقلال با حضور کامل او در همه بازی‌ها همراه بود و او در ۲۰ بازی استقلال ۲۲ گل دریافت کرد. نکته مهم اما اینجا بود که حسینی در برخی مواقع می‌توانست در نقش ناجی استقلال ظاهر شود و هم محبوبیتش را بالاتر ببرد و هم نشان دهد که جنگیدنش برای پیراهن شماره یک بیهوده نبود اما نتوانست از پس آن کار برآید. به ویژه در دوران استراماچونی که استقلال بازی‌های زیادی را در دقایق پایانی از دست داد و همه آن امتیازهای از دست رفته امروز می‌توانست به کمک این تیم بیاید.

رقیب سابق حسینی در استقلال به دیگر تیم تا نیم فصل مدعی لیگ برتر رفت. سید مهدی رحمتی تمام نشدنی که گویا انگیزه‌هایش را پایانی نیست و در این سن و سال هم همچنان با آمار گلی کمتر از یک گل در هر بازی نشان داده حالا حالاها قصد رفتن از فوتبال را ندارد و داشتنش برای هر تیم لیگ برتری یک نعمت است. دو دروازه‌بان دیگر نامدار لیگ برتر پیام نیازمند و رشید مظاهری هستند که در ابتدای لیگ بر سر ثبت بهترین آمار بسته نگهداشتن دروازه با هم رقابت می‌کردند. پیام نیازمند در کنار علیرضا بیرانوند بهترین آمار لیگ برتری را در اختیار دارد. همچنین نیازمند و رشید مظاهری خیال مدافعان پیش روی‌شان را راحت کرده‌اند. ثبت کلین شیت هم برای این دو دروازه‌بان لیگ برتری کار ساده‌ای است و بر سر بالا بردن آمار آن با هم رقابت می‌کنند. نیازمند بیش از نیمی از بازی‌هایش در لیگ برتر را با کلین شیت پشت سر گذاشته و مظاهری هم آماری نزدیک به نیمی از بازی‌ها را در اختیار دارد.

آمارها نشان می‌دهد که در رقابت‌های لیگ برتر ایران در چند سال اخیر شاهد ظهور چند دروازه‌بان مطمئن و نزدیک به ستاره بودیم. شاید یکی از دلایل این ماجرا علاقه مربی‌های ایرانی به فوتبال نتیجه‌گرا، غیرهجومی و با تعداد گل زده و خورده کمتر است. تفکری که شاید زیبایی‌های زیادی را از ما گرفته ولی در عوض دروازه‌بان‌هایی را هم به فوتبال ما تقدیم کرده است.